

Col

Chapter 1

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος
Paulus rasul Kristus Yésus lantaran karsané Gusti-Allah lan Timotéus
[G3972](#) [G0652](#) [G5547](#) [G2424](#) [G1223](#) [G2307](#) [G2316](#) [G2532](#) [G5095](#)
ὁ ἀδελφός,
ingkang sadhèrèk
[G3588](#) [G0080](#)

Saka Paulus, rasule Gusti Kristus Yesus, kang marga dening karsane Gusti Allah, lan saka sadulur kita Timoteus,

2 τοῖς ἐν Κολοσσαῖς ἀγίοις, καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς
dhateng-ingkang wonten-ing Kolosé suci lan pracaya sadhèrèk-sadhèrèk
[G3588](#) [G1722](#) [G2857](#) [G0040](#) [G2532](#) [G4103](#) [G0080](#)
ἐν Χριστῷ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη, ἀπὸ
wonten-ing Kristus sih-rahmat dhateng-panjenengan lan tentrem-rahayu saking
[G1722](#) [G5547](#) [G5485](#) [G4771](#) [G2532](#) [G1515](#) [G0575](#)
Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν.
Gusti-Allah Rama kita
[G2316](#) [G3962](#) [G1473](#)

marang para sadulur kang suci lan kang pracaya ana ing patunggilane Gusti Kristus, kang ana ing Kolose. Sih-rahmat lan tentrem-rahayu saka Gusti Allah Rama kita, anaa ing kowe kabeh.

3 Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ Πατρὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ,
Kita-sami-saos-sokur dhateng Gusti-Allah Rama saking Gusti kita Yésus Kristus
[G2168](#) [G3588](#) [G2316](#) [G3962](#) [G3588](#) [G2962](#) [G1473](#) [G2424](#) [G5547](#)
πάντοτε περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι,
tansah bab panjenengan ndedonga
[G3842](#) [G4012](#) [G4771](#) [G4336](#)

Aku tansah padha saos sokur marang Gusti Allah, Kang Ramane Gusti kita Yesus Kristus, lan ora pegat tansah ndongakake kowe,

4 ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ
sareng-mireng ingkang kapitadosan panjenengan wonten-ing Kristus Yésus lan
[G0191](#) [G3588](#) [G4102](#) [G4771](#) [G1722](#) [G5547](#) [G2424](#) [G2532](#)
τὴν ἀγάπην ἣν ἔχετε εἰς πάντα τοὺς ἁγίους,
ingkang katresnan ingkang panjenengan-gadhahi dhateng sedaya para suci
[G3588](#) [G0026](#) [G3739](#) [G2192](#) [G1519](#) [G3956](#) [G3588](#) [G0040](#)

awit aku wus padha krungu bab pracayamu ana ing Gusti Kristus Yesus, mangkono uga bab katresnanmu marang para suci,

5	διὰ margi G1223	τὴν ingkang G3588	ἐλπίδα, pengajeng-ajeng G1680	τὴν ingkang G3588	ἀποκειμένην kasimpén G0606	ὑμῶν kanggé-panjenengan G4771	ἐν wonten-ing G1722		
	τοῖς ing G3588	οὐρανοῖς; swarga G3772	ἦν ingkang G3739	προηκούσατε sampun-panjenengan-mireng-rumiyan G4257		ἐν wonten-ing G1722	τῷ ing G3588	λόγῳ pangandika G3056	
	τῆς saking G3588	ἀληθείας, kayekten G0225	τοῦ saking G3588	εὐαγγελίου, Injil G2098					

kagawa saka pangarep-arep marang apa kang wus digadhangake marang kowe ana ing swarga. Mungguh pangarep-arep mau ing sadurunge wus kokrungu saka ing Pangandikaning kayekten yaiku Injil,

6	τοῦ ingkang G3588	παρόντος sampun-rawuh G3918	εἰς dhateng G1519	ὑμᾶς, panjenengan G4771	καθὼς kadosdéné G2531	καὶ ugi G2532	ἐν wonten-ing G1722	παντὶ sedaya G3956	τῷ ing G3588
	κόσμῳ, jagad G2889	ἐστὶν punika G1510	καρποφορούμενον mewahi-woh G2592	καὶ lan G2532	αὐξανόμενον, mindhak G0837	καθὼς kadosdéné G2531	καὶ ugi G2532	ἐν wonten-ing G1722	
	ὑμῶν, panjenengan G4771	ἀφ’ wiwit G0575	ἧς ingkang G3739	ἡμέρας dinten G2250	ἠκούσατε panjenengan-mireng G0191	καὶ lan G2532	ἐπέγνωτε panjenengan-mangertos G1921		
	τὴν ingkang G3588	χάριν sih-rahmat G5485	τοῦ saking G3588	Θεοῦ Gusti-Allah G2316	ἐν wonten-ing G1722	ἀληθείας; kayekten G0225			

kang wus padha koktampani. Injil mau metokake woh lan mekar nyrambahi ing sajagad, malah iya tekan ing antaramu wiwit ing dina anggonmu krungu lan mangreti temenan marang sih-rahmate Gusti Allah.

7	καθὼς kadosdéné G2531	ἐμάθετε panjenengan-sinau G3129	ἀπὸ saking G0575	Ἐπαφρᾶ, Épafra G1889	τοῦ ingkang G3588	ἀγαπητοῦ kinasih G0027	συνδούλου réncang-abdi G4889	ἡμῶν, kita G1473
	ὅς ingkang G3739	ἐστὶν punika G1510	πιστὸς setya G4103	ὑπὲρ kanggé G5228	ὑμῶν, panjenengan G4771	διάκονος pelayan G1249	τοῦ saking G3588	Χριστοῦ, Kristus G5547

Sakabehe iku mau sumurupmu saka Epafras kancaku leladi kang daktresnani, kang tumrap ing kowe dadi paladose Gusti Kristus kang setya.

8	ὁ ingkang G3588	καὶ ugi G2532	δηλώσας sampun-martosaken G1213	ἡμῶν dhateng-kita G1473	τὴν ingkang G3588	ὑμῶν panjenengan G4771	ἀγάπην katresnan G0026
	ἐν wonten-ing G1722	Πνεύματι. Roh G4151					

Iya dheweke iku kang martani aku bab katresnanmu ana ing patunggilane Roh.

- 9 Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ’ ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ
 Awit-saking-punika punika ugi kita wiwit ingkang dinten kita-mireng mboten
[G1223](#) [G3778](#) [G2532](#) [G1473](#) [G0575](#) [G3739](#) [G2250](#) [G0191](#) [G3756](#)
- παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι, καὶ αἰτούμενοι ἵνα
 kita-kèndel kanggé panjenengan ndedonga lan nyuwun supados
[G3973](#) [G5228](#) [G4771](#) [G4336](#) [G2532](#) [G0154](#) [G2443](#)
- πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ,
 panjenengan-kapenuhan ingkang pangertosan saking karsané Panjenenganipun
[G4137](#) [G3588](#) [G1922](#) [G3588](#) [G2307](#) [G0846](#)
- ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ,
 wonten-ing sedaya kawicaksanan lan pangertosan rohani
[G1722](#) [G3956](#) [G4678](#) [G2532](#) [G4907](#) [G4152](#)

Marga saka iku, wiwit aku oleh pawarta mau, ora pegat anggonku ndongakake kowe. Kang daksuwun supaya kowe kaparingana sakabehing kawicaksanan lan kawruh kasukman kanggo nyumurupi bab karsane Pangeran kang kalawan sampurna,

- 10 περιπατήσαι ἀξίως τοῦ Κυρίου, εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν, ἐν παντί
 lumampah patut saking Gusti dhateng sedaya keparenging wonten-ing sedaya
[G4043](#) [G0516](#) [G3588](#) [G2962](#) [G1519](#) [G3956](#) [G0699](#) [G1722](#) [G3956](#)
- ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες, καὶ ἀξανάμενοι τῇ ἐπιγνώσει τοῦ
 pakaryan sae mewahi-woh lan mindhak ing pangertosan saking
[G2041](#) [G0018](#) [G2592](#) [G2532](#) [G0837](#) [G3588](#) [G1922](#) [G3588](#)
- Θεοῦ;
 Gusti-Allah
[G2316](#)

temah uripmu ana ing ngarsane bisa kalawan sapatute lan ndadekake keparenge tumrap sadhengah prakara, lan sajrone nindakake sakabehing panggawe becik bisa metokake woh, lan maneh saya mundhak murni kawruhmu ing bab Gusti Allah,

- 11 ἐν πάσῃ δυνάμει, δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς
 wonten-ing sedaya kakiyatan kasantosaken miturut ingkang pangwaos saking
[G1722](#) [G3956](#) [G1411](#) [G1412](#) [G2596](#) [G3588](#) [G2904](#) [G3588](#)
- δόξης αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν μετὰ
 kamulyané Panjenenganipun dhateng sedaya kasabaran lan sabar-dawa kaliyan
[G1391](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3956](#) [G5281](#) [G2532](#) [G3115](#) [G3326](#)
- χαρᾶς;
 kabingahan
[G5479](#)

lan maneh kowe padha kasantosakna sarana kakuwatan panguwasaning kamulyane Pangeran, supaya bab anggonmu ngrasakake samubarang kabeh kalawan tumemen lan sabar.

- 12 εὐχαριστοῦντες τῷ Πατρὶ, τῷ ἱκανώσαντι
 saos-sokur dhateng Sang-Rama ingkang sampun-ndadosaken-panjenengan-pantes
[G2168](#) [G3588](#) [G3962](#) [G3588](#) [G2427](#)
- ὑμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων, ἐν
 panjenengan dhateng ingkang bagéyan saking warisan saking-para suci wonten-ing
[G4771](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3310](#) [G3588](#) [G2819](#) [G3588](#) [G0040](#) [G1722](#)
- τῷ φωτί,
 ing pepadhang
[G3588](#) [G5457](#)

Sabanjure padha saosa sokur kanthi bungah marang Sang Rama, kang wus memantes marang kowe bisane kapanduman apa kang wus katamtokake tumrap marang para suci kang ana ing kratoning pepadhang.

13 ὅς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκοτούς, καὶ
ingkang sampun-ngluwari kita saking ing pangwaos saking pepeteng lan
[G3739](#) [G4506](#) [G1473](#) [G1537](#) [G3588](#) [G1849](#) [G3588](#) [G4655](#) [G2532](#)

μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Υἱοῦ τῆς ἀγάπης
sampun-mindahaken dhateng ing Kraton saking Putra saking katresnanipun
[G3179](#) [G1519](#) [G3588](#) [G0932](#) [G3588](#) [G5207](#) [G3588](#) [G0026](#)

αὐτοῦ:

Panjenenganipun

[G0846](#)

Panjenengane wus ngluwari kita saka panguwasaning pepeteng, kaelih menyang kratone Sang Putra kang kinasih.

14 ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν
wonten-ing-Panjenenganipun ingkang kita-gadhahi ingkang panebusan ingkang
[G1722](#) [G3739](#) [G2192](#) [G3588](#) [G0629](#) [G3588](#)

ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν;
pangapunten saking-para dosa
[G0859](#) [G3588](#) [G0266](#)

Ana ing Panjenengane anggon kita nduweni tetebusan, yaiku pangapuraning dosa.

15 ὅς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος
ingkang punika gambar saking Gusti-Allah ingkang mboten-katingal pembikak
[G3739](#) [G1510](#) [G1504](#) [G3588](#) [G2316](#) [G3588](#) [G0517](#) [G4416](#)

πάσης κτίσεως;
saking-sedaya titah
[G3956](#) [G2937](#)

Panjenengane iku citrane Gusti Allah kang ora katingal, kang pambayun, kang luwih pinunjul tinimbang samubarang kabeh kang dititahake,

16 ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα,
amargi wonten-ing-Panjenenganipun Panjenenganipun kadadosaken ing sedaya
[G3754](#) [G1722](#) [G0846](#) [G2936](#) [G3588](#) [G3956](#)

ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς; τὰ ὀρατὰ, καὶ
wonten-ing ing swarga lan wonten-ing ing bumi ingkang katingal lan
[G1722](#) [G3588](#) [G3772](#) [G2532](#) [G1909](#) [G3588](#) [G1093](#) [G3588](#) [G3707](#) [G2532](#)

τὰ ἀόρατα; εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαί,
ingkang mboten-katingal punapa dhampar punapa pangwaos punapa para-pangageng
[G3588](#) [G0517](#) [G1535](#) [G2362](#) [G1535](#) [G2963](#) [G1535](#) [G0746](#)

εἴτε ἐξουσία: τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς
punapa para-wewenang ing sedaya lantaran Panjenenganipun lan kanggé
[G1535](#) [G1849](#) [G3588](#) [G3956](#) [G1223](#) [G0846](#) [G2532](#) [G1519](#)

αὐτὸν ἔκτισται.
Panjenenganipun sampun-kadadosaken
[G0846](#) [G2936](#)

marga dumadine samubarang kabeh iku dening Panjenengane, iya kang ana ing swarga, iya kang ana ing bumi, kang kasat mripat, lan kang ora kasat mripat, dadia awujud dhampar dadia kaprabon, apadene para pamarentah lan para panguwasa; samubarang kabeh katitahake dening Panjenengane lan lumadi marang Panjenengane;

17 καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα
lan Panjenenganipun punika sadèrèngipun sedaya lan ing sedaya
[G2532](#) [G0846](#) [G1510](#) [G4253](#) [G3956](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3956](#)

ἐν αὐτῷ συνέστηκεν.
wonten-ing-Panjenenganipun Panjenenganipun tetep-jumeneng
[G1722](#) [G0846](#) [G4921](#)

Panjenengane iku anane sadurunge samubarang kabeh ana, lan samubarang kabeh iku anane ana ing Panjenengane;

18 καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας;
lan Panjenenganipun punika ingkang sirah saking badan saking pasamuwan
[G2532](#) [G0846](#) [G1510](#) [G3588](#) [G2776](#) [G3588](#) [G4983](#) [G3588](#) [G1577](#)

ὅς ἐστιν (ἡ) ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα
ingkang punika ingkang wiwitan pembikak saking para pejah supados
[G3739](#) [G1510](#) [G3588](#) [G0746](#) [G4416](#) [G1537](#) [G3588](#) [G3498](#) [G2443](#)

γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς, πρωτεύων;
Panjenenganipun-dados wonten-ing sedaya Panjenenganipun ingkang-kapisan
[G1096](#) [G1722](#) [G3956](#) [G0846](#) [G4409](#)

Panjenengane iku jumeneng dadi sesirahing sarira, yaiku pasamuwan. Panjenengane dadi pambayun, kang ndhisiki wungu saka ing antarane wong mati, mulane kasebut pinunjul piyambak ing antarane samubarang kabeh.

19 ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν πᾶν τὸ
amargi wonten-ing-Panjenenganipun Panjenenganipun rena sedaya ingkang
[G3754](#) [G1722](#) [G0846](#) [G2106](#) [G3956](#) [G3588](#)

πλήρωμα κατοικῆσαι,
karenuhan dedalem
[G4138](#) [G2730](#)

Marga kawontenane Allah ing sawetahe kepareng dedalem ana ing Panjenengane,

20 καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκατάλλαξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν,
lan lantaran Panjenenganipun ngrukunaken ing sedaya dhateng Panjenenganipun
[G2532](#) [G1223](#) [G0846](#) [G0604](#) [G3588](#) [G3956](#) [G1519](#) [G0846](#)

εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ --
sampun-damel-tentrem lantaran ingkang rah saking salib Panjenenganipun
[G1517](#) [G1223](#) [G3588](#) [G0129](#) [G3588](#) [G4716](#) [G0846](#)

δι' αὐτοῦ -- εἶτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἶτε τὰ
lantaran Panjenenganipun punapa ingkang wonten-ing ing bumi punapa ingkang
[G1223](#) [G0846](#) [G1535](#) [G3588](#) [G1909](#) [G3588](#) [G1093](#) [G1535](#) [G3588](#)

ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
wonten-ing ing swarga
[G1722](#) [G3588](#) [G3772](#)

kang ngrukunake samubarang kabeh karo sarirane, kang ana ing bumi lan kang ana ing swarga; yaiku sawuse ngawontenake pirukun sarana rohe Gusti Kristus kang sinalib.

21 καὶ ὑμᾶς, ποτε ὄντας ἀπηλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῆ
lan panjenengan rumiyin nalika sampun-dipun-singkiraken lan mengsah ing
[G2532](#) [G4771](#) [G4218](#) [G1510](#) [G0526](#) [G2532](#) [G2190](#) [G3588](#)

διανοίᾳ, ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς,
panggalih wonten-ing ing pakaryan ingkang awon
[G1271](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2041](#) [G3588](#) [G4190](#)

Mangkono uga kowe kabeh kang maune urip adoh karo Gusti Allah, sajroning ati lan pikiranmu lumawan marang Panjenengane, kaciha saka panggawemu kang ala,

- 22 νυνὶ δὲ, ἀποκατήλλαξεν ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς
sapunika nanging sampun-ngrukunaken wonten-ing ing badan saking daging
[G3570](#) [G1161](#) [G0604](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4983](#) [G3588](#) [G4561](#)
- αὐτοῦ, διὰ τοῦ θανάτου, παραστήσαι ὑμᾶς ἀγίους,
Panjenenganipun lantaran ingkang séda kangge-masrahaken panjenengan suci
[G0846](#) [G1223](#) [G3588](#) [G2288](#) [G3936](#) [G4771](#) [G0040](#)
- καὶ ἀμώμους, καὶ ἀνεγκλήτους, κατενώπιον αὐτοῦ;
lan tanpa-cacad lan tanpa-dakwa wonten-ing-ngarsané Panjenenganipun
[G2532](#) [G0299](#) [G2532](#) [G0410](#) [G2714](#) [G0846](#)

saiki wus dirukunake ana ing sarirane kadagingan Gusti Kristus sarana sedane, supaya kowe padha tinemu suci tanpa cacad lan resik anggonmu kasowanake ana ing ngarsane.

- 23 εἶ γε ἐπιμένετε τῇ πίστει, τεθεμελιωμένοι καὶ ἑδραῖοι,
menawi pancen panjenengan-tetep ing kapitadosan sampun-kadhasaran lan santosa
[G1487](#) [G1065](#) [G1961](#) [G3588](#) [G4102](#) [G2311](#) [G2532](#) [G1476](#)
- καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὔ
lan mboten dipun-obahaken saking ing pengajeng-ajeng saking Injil ingkang
[G2532](#) [G3361](#) [G3334](#) [G0575](#) [G3588](#) [G1680](#) [G3588](#) [G2098](#) [G3739](#)
- ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ κτίσει τῇ
panjenengan-mireng ingkang sampun-kawartosaken wonten-ing sedaya titah ingkang
[G0191](#) [G3588](#) [G2784](#) [G1722](#) [G3956](#) [G2937](#) [G3588](#)
- ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος.
wonten-ing-ngandhap ing langit ingkang kula-dados kula Paulus pelayan
[G5259](#) [G3588](#) [G3772](#) [G3739](#) [G1096](#) [G1473](#) [G3972](#) [G1249](#)

Marga saka iku kowe kudu padha mantep ing pracaya, tetep santosa ora keguh, lan aja nganti nyleweng saka ing pangarep-areping Injil kang wus padha kokrungu, lan wus kagelarake ana ing salumahing bumi sakurebing langit, lan aku iki, Paulus, kang wis dadi paladose.

- 24 Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ
Sapunika kula-bingah wonten-ing ing kasangsaran kanggé panjenengan lan
[G3568](#) [G5463](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3804](#) [G5228](#) [G4771](#) [G2532](#)
- ἀναναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ, ἐν
kula-njangkepi ingkang kakuranganipun saking kasangsaran saking Kristus wonten-ing
[G0466](#) [G3588](#) [G5303](#) [G3588](#) [G2347](#) [G3588](#) [G5547](#) [G1722](#)
- τῇ σαρκί μου, ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστὶν ἡ
ing daging kula kanggé ingkang badan Panjenenganipun ingkang punika ingkang
[G3588](#) [G4561](#) [G1473](#) [G5228](#) [G3588](#) [G4983](#) [G0846](#) [G3739](#) [G1510](#) [G3588](#)
- ἐκκλησία;
pasamuwan
[G1577](#)

Saiki aku bungah dene aku ketaman sangsara kang marga saka kowe, lan aku kang ngganepi ana ing dagingku kakuranganing sangsarane Gusti Kristus tumrap ing sarirane, yaiku pasamuwan.

- 25 ἦς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος, κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ,
 ingkang kula-dados kula pelayan miturut ingkang peprentahan saking Gusti-Allah
[G3739](#) [G1096](#) [G1473](#) [G1249](#) [G2596](#) [G3588](#) [G3622](#) [G3588](#) [G2316](#)
- τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι τὸν
 ingkang sampun-kaparingaken dhateng-kula kanggé panjenengan kangge-njangkepi ingkang
[G3588](#) [G1325](#) [G1473](#) [G1519](#) [G4771](#) [G4137](#) [G3588](#)
- λόγον τοῦ Θεοῦ,
 pangandika saking Gusti-Allah
[G3056](#) [G3588](#) [G2316](#)

Aku wus dadi paladose pasamuwan iku nyondhongi bubuhan kang diparingake dening Gusti Allah marang aku, yaiku nglantarake sabdane kalawan sakatoge marang kowe,

- 26 τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ
 ingkang wewadi ingkang sampun-kasingidaken saking para jaman lan saking
[G3588](#) [G3466](#) [G3588](#) [G0613](#) [G0575](#) [G3588](#) [G0165](#) [G2532](#) [G0575](#)
- τῶν γενεῶν, νῦν δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ;
 para turun sapunika nanging sampun-kalairaken dhateng-para suci Panjenenganipun
[G3588](#) [G1074](#) [G3568](#) [G1161](#) [G5319](#) [G3588](#) [G0040](#) [G0846](#)

yaiku wewadi kang sumimpèn sajroning pirang-pirang jaman lan turun-tumurun, nanging kang ing saiki wus kalairake marang para suci kagungane.

- 27 οἷς ἠθέλησεν ὁ Θεὸς γνωρίσαι τί
 dhateng-ingkang Gusti-Allah-ngersakaken Gusti-Allah Gusti-Allah ngenalaken punapa
[G3739](#) [G2309](#) [G3588](#) [G2316](#) [G1107](#) [G5101](#)
- τὸ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου, ἐν τοῖς
 ingkang kasugihan saking kamulyan saking wewadi punika wonten-ing para
[G3588](#) [G4149](#) [G3588](#) [G1391](#) [G3588](#) [G3466](#) [G3778](#) [G1722](#) [G3588](#)
- ἔθνεσιν, ὃ ἐστὶν Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς
 bangsa ingkang punika Kristus wonten-ing panjenengan ingkang pengajeng-ajeng
[G1484](#) [G3739](#) [G1510](#) [G5547](#) [G1722](#) [G4771](#) [G3588](#) [G1680](#)
- τῆς δόξης;
 saking kamulyan
[G3588](#) [G1391](#)

Iku padha diparingi sumurup sapira kaluwihaning kamulyane wewadi mau ana ing antarane para bangsa liya, yaiku: Gusti Kristus ana ing tengahmu, iya ana ing Sang Kristus iku dununge pangarep-arep marang kamulyan.

- 28 ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν, νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον, καὶ διδάσκοντες
 ingkang kita kita-martosaken mituturi sedaya tiyang lan mulang
[G3739](#) [G1473](#) [G2605](#) [G3560](#) [G3956](#) [G0444](#) [G2532](#) [G1321](#)
- πάντα ἄνθρωπον, ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα
 sedaya tiyang wonten-ing sedaya kawicaksanaan supados kita-masrahaken sedaya
[G3956](#) [G0444](#) [G1722](#) [G3956](#) [G4678](#) [G2443](#) [G3936](#) [G3956](#)
- ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ.
 tiyang sampurna wonten-ing Kristus
[G0444](#) [G5046](#) [G1722](#) [G5547](#)

Iya Panjenengane iku kang dakwartakake samangsa aku padha mituturi lan mulang saben wong bab sarupane kawruh kanggo nuntun saben wong marang kasampurnan kang ana ing Gusti Kristus,

29	εἰς kanggé G1519	ὁ ingkang G3739	καὶ ugi G2532	κοπιῶ, kula-nyambut-damel G2872	ἀγωνιζόμενος rekasa G0075	κατὰ miturut G2596	τὴν ingkang G3588	ἐνέργειαν kasantosan G1753
	αὐτοῦ, Panjenenganipun G0846	τὴν ingkang G3588	ἐνεργουμένην makarya G1754	ἐν wonten-ing G1722	ἐμοὶ, kula G1473	ἐν wonten-ing G1722	δυνάμει. kakiyatan G1411	

iku kang dakprasudi lan daktempuh kalawan sakabehing kakuwatan laras karo panguwasane Gusti kang makarya ana ing aku kalawan kuwat.